

Smo sredi datumov, ki obeležujejo pomembne prelomnice v naši zgodovini: 4. in 22. julij. To so bili trenutki pomembnih odločitev za slovenski narod in s tem tudi vseh narodov in narodnosti Jugoslavije, po-

bodno prihodnost, odločitve, ki so povezale dolga obdobja zatirane ljudi, delavce, kmete, da so se uprli in udarili po sovražniku. Samo dobra dva tedna kasneje, 22. julija, se je razplamtel vstaja slovenskega naroda.

in zatirani, a KPJ pod vodstvom tovariša Tita je zrasla v organizacijo, sposobno za organiziranje in vodenje oboroženega boja. Med ljudmi je že samo beseda Tito izžarevala novo spodbudo in trdno voljo doseči cilj,

bila ustanovljena tudi Molniška četa, akcije proti okupatorju so se vrstile, še bolj zagrižen je bil boj proti domačim izdajalcem. Spomnimo se znanih bitk na Orljem, na Jančah, Tujem grmu, Pugledu, Urhu in še mnogih drugih.

V teh dneh, ko proslavljamo oba pomembna datuma dogodkov iz naše revolucije, bijemo pomembno gospodarsko bitko za stabilizacijo, ter s tem za nadaljnji razvoj samoupravljanja in trdnejši vsestranski razvoj. Ne le s proslavami, temveč z dejanji, z novimi delovnimi uspehi bomo še posebno mladi, proslavili te slavne dni naše revolucije in tako še odločneje pokazali, da je ni zapreke, prek katere ne bi mogli iti, da je ni sile, ki bi strla brastvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije in vse druge pridobitve naše revolucije.

Že davno smo se odločili, po kateri poti bomo šli in odstopanja od začrtanega ne poznamo.

JELKA HRZENJAK,
sekretarka OK ZSMS

SREDI ZGODOVINSKIH DATUMOV

membni trenutki za naš nadaljnji zgodovinski razvoj, saj načela njih odločitev uresničujemo še danes in sta njih nadaljnje uresničevanje najodgovornejša naloga in obveznost današnje mlade generacije.

Pred trinštiridesetimi leti, 4. julija, so bile sprejete odločitve CK KPJ, trdne, neomajne in prežete z vero v lepšo in svo-

Naša domovina se je spremenila v krvavo bojišče, v deželo trpečih, a ponosnih ljudi, odločenih, da se bodo bojevali do končne osvoboditve, pa naj je bila cena zanjo še tako visoka. V vedno hujših bojih in spopadih so padali največji rodoljubi in sinovi naše domovine. Boj je bil vedno trši. Napredni delavci in komunisti so bili vedno bolj preganjani

ki je bil zastavljen, cilj, ki je vsa leta okrutne vojne živel v ljudeh in so bili zanj pripravljani na vsakršno žrtv, na vsakršno odpoved.

Rdeče Moste, občina naprednih delovnih ljudi, so bile tedaj že vsestransko pripravljene. Imele so dobre in močne komuniste, zavedne delavce. Prav v teh julijskih dneh, 13. julija, je

Že pesem odmeva, že klasje zori...

Njive že valovijo v zlatem klasju, očem so že vidni sadovi jesenske in spomladanske setve. Koliko bomo imeli zrnja v kaščah, pa je seveda odvisno tudi od odločilnega obdobja uspešnega pospravlja, pred katerim smo. Že v prejšnji številki Nsk smo pisali, da ima TZO Dobrunje že vse pripravljeno, da bo žetev racionalna in odkup zagotovljen. Sedaj potrebujemo samo še več sreče pri vremenu, kot smo jo imeli doslej.

Ob pšenici, za katero ima TZO Dobrunje tržno obvezo 150 ton, je bilo po načrtu spomladanske setve posejanih še 50 ha ovsa, 200 ha koruze za zrnje in 335 ha za silažo, 160 ha vrtnin, 510 ha krompirja in 670 ha krmilnih rastlin.

Na sliki: Naša polja vse bolj postajajo njivice, ki pa zaradi dobre obdelave, pridnosti in umnosti obdelovalcev dajejo lepe rezultate (Foto: D. G.)

10. JULIJ
13. ŠTEVILKA

BREZPLAČNO
XXV. LETNIK

NAŠA SKUPNOST

glasilo SZDL ljubljana moste-polje

ZBORI OBČINSKE SKUPŠČINE O OSNUTKU DOLGOROČNEGA RAZVOJA

So cilji postavljeni nerealno?

»To je zbirka želja za naslednjih petdeset let in ne petnajst. Morali bi se odločiti, kaj je prednostno, kaj je nujno, upoštevati bi morali sedanjost in prihodnost.« To tehtno mnenje, ki je bilo v razpravi, včasih tudi z drugimi besedami, vendar z enakim pomenom, še večkrat ponovljeno, je na seji zboru združenega dela 27. junija povedal delegat III. konference delegacij — Žito Ivan Vukman.

V obravnavi je bil namreč osnutek dolgoročnega plana občine in mesta za obdobje 1986-1995/2000, ki so ga že pred zbori občinske skupščine preresetali tudi vsi pristojni organi, sveti in komisije. Gradivo je doživelo plaz pisnih pripomb, nekaj jih je bilo povedanih tudi na seji zboru združenega dela, manj pa na zboru krajevnih skupnosti. Osnutek je delegatom razložila Nina Jevšnik, predsednica komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj, ki je opisala njegove glavne značilnosti, kot tudi vprašanja, ki so v tem dokumentu še odprta.

Delegat Žita Ivan Vukman je osnutku očital tudi to, da je v njem premalo pozornosti namenjene bančnemu sistemu in posameznim panogam industrije. Spraševal je tudi, ali je razširitev brniškega letališča res potreba ali le želja. Glede industrije je bil podobnega mnenja tudi Stane Tomazič iz II. konference delegacij — Kolinska. Kot pomankljivost pa je navedel še to, da je v osnutku upoštevan le

osrednji del našega mesta, ne pa tudi obrobna naselja. Delegati VII. konference Papirnice Vevče so opazili, da je v gradivu izpuščen zazidalni otok MP7, ki je namenjen investiciji beljene lesovine (to ugotovitev je povedal Marjan Kopecky), delegacija XVI. konference SCT pa je opozorila, da je gradbeništvo v gradivu premalo omenjeno, še zlasti v teh razmerah, ko gradbinci tudi zunaj težko pridejo do posla.

Ciril Ernič iz XIII. konference BTC je predlagal, naj bi bila molinska gradnje proste carinske cone in pretovorne dejavnosti njihova delovna organizacija. Predsednica občinske izobraževalne skupnosti Elda Gregorič-Rogelj je sodila, da so cilji na področju osnovnega šolstva preveč ambiciozni, nerealni. Od lkje neki naj bi vzeli denar za 30 novih šol, se je spraševala. Da je v gradivu preveč govora o drugih dejavnostih, premalo pa o industriji, je ocenil tudi predsednik občinske skupnosti za zaposlovanje Janez Kržmanec. »Kar naprej govorimo, kako gospodarstvo zaostaja za plani, kako je obremenjeno. Vse to je odveč govorjenje. Edina prava pot je več ustvarjati,« je dodal. Tudi 0,6-odstotna rast zaposlovanja je nerealna, saj ne bomo taako hitro širili in posodabljali industrije, da bomo lahko na leto zaposlili 150 novih delavcev.

(Nadaljevanje na 2. strani)

S SEJE PRESEDSTVA OK SZDL

Vrhunski šport pod prešo stabilizacije

V torek 26. junija je predsedstvo občinske konference SZDL obravnavalo tudi program nadaljnjega razvoja kolektivnega vrhunškega športa v občini in mestu s poročilom o opravljenem delu.

Podlaga za obravnavo je bil letošnji debakel slovenskega vrhunškega športa, zlasti kolektivnih športnih panog, o čemer je že konec aprila razpravljalo predsedstvo mestne konference SZDL ter oblikovalo stališča in sklepe, po katerih naj bi v ljub-

ljanskem telesnokulturnem prostoru pričeli s takojšnjo akcijo družbenopolitičnih in telesnokulturnih organizacij za reafirmacijo vrhunškega športa, ker ljubljana vrhunski šport pač potrebuje. Ko je v stališčih in sklepih MK

SZDL razpravljal svet za telesno kulturo pri konferenci SZDL naše občine in stališča MK SZDL v celoti podprli, je ugotovil, da smo v obravnavano problematiko močno vključeni tudi z našimi vrhunskimi kolektivnim športom, saj so izpadli košarkarji in nogometaši Slovana iz druge, rokometiški pa iz prve zvezne lige. Zato je svet sklenil pripraviti (nadaljevanje na 6. strani)

Razprava podaljšana do jeseni

V javno obravnavo je dan osnutek dolgoročnega plana občine in mesta Ljubljana za obdobje 1986-1995 — 2000 z urbanistično zasnovo mesta Ljubljana. Dokument je nastal dolgo let z mnogimi razpravami in strokovnimi usmeritvami bodočega razvoja Ljubljane in ga bolj poznamo pod delovnim naslovom »Ljubljana 2000«.

Že prve razprave o osnutku tega dokumenta pa so pokazale, da je osnutek še vedno dokaj nedodelan in neuravnotežen ter tako potreben temeljite vsestranske razprave in dodelave. Zato je predsedstvo MK SZDL predlagalo javno razpravo podaljšati do 15. oktobra. Prav tako je predlagalo tudi predsedstvo naše občinske konference socialistične zveze, ko je osnutek obravnavalo, ter pozvalo krajevne skupnosti in delovne organizacije, da tudi v poletnih mesecih in v septembru organizirajo razprave ter zberejo čimveč mnenj in pripomb na osnutek dolgoročnega načrta razvoja občine in Ljubljane.

(nadaljevanje na 2. strani)

Moščanska kronika, Moščanska skupnost, Naša skupnost, Delegatska tribuna in Umetniška priloga 25. MAJ, 25 let. Z mladostnim zanosom, vedno bolj izurjenim peserom in vedno širšim krogom stalnih in občasnih sodelavcev so popisani listi našega glasila, glasila občinske konference socialistične zveze.

Štefan Trobiš, Bogdan Šturm, Slavko Gerlica, Milan Pritekeli in sedaj ponovno Slavko Gerlica so z vsa uredniško odgovornostjo 25 let soustvarjali in še vedno soustvarjajo Našo skupnost.

Glasilo, ki že dolgo presreča »enostavno reprodukcijo«, kot bi zapisali v ekonomskem jeziku, je težko napisati njegovi kvaliteti primerno voščilnico. Glasilo je sooblikovalec javnega mnenja, vesten spremuljevalec gospodarskih in družbenih uspehov in težav, korektni in natančen poročevalec z večšine pomembnejših sej in sestankov, kritik in tenkočuten poznavalec človeka. Vse bolj postaja naš

neločljivi sodelavec pri odločanju, usmerjanju in spoznavanju razsežnosti dela in družbenih dogajanj.

V zaostrenih gospodarskih in družbenih razmerah sta kratkost in jasnost nujni sestavini dela, pomembni za uresničeva-

vedno bolj organizirano vključuje tudi v informativni sistem občine, mesta in republike in postaja sestavni del vedenj in znanj, nujnih za naš kvalitetni, na znanstvenih osnovah oblikovani razvoj. Omejevanje vseh vrst stro-

cialistične zveze. Umetniška priloga 25. MAJ tako postaja redka pa zato toliko bolj dragocen gost, Delegatska tribuna in njen uredniški odbor pa si prizadeva za čimkrajšim gradivom, vendar tako kvalitetnim, da daje vse elemente za odločanje.

25 LET
Naše skupnosti

NAŠIH
PETINDVAJSET
LET

nje odločitev in — kar v izjemno zahtevnih gospodarskih razmerah včasih pozabljamo — za človeka, soseda, znanca iz sosednje krajevne skupnosti. Človeško toplino in človeka v vseh njegovih razsežnostih pomenijo tudi strani Naše skupnosti. Kot glasilo socialistične zveze se

škov zagotovo ne more mimo glasila in njegovega uredniškega odbora, ki mora zato izpiliti vsako informacijo, vsak prispevek, se povezati z drugimi glasili, uskladiti z Delegatsko tribuno, preverjati svoje usmeritve v svetu za informiranje, predsedstvu in občinski konferenci so-

Za vsemi prizadevanji pa stoji človek, delavec. 25 let skupnega dela in skupnih prizadevanj je zato namenjena prav temu človeku, delavcu. JANEZ LAH predsednik občinske konference SZDL Ljubljana Moste-Polje

So cilji postavljeni nerealno?

(nadaljevanje s 1. strani)

Predsednik našega izvršnega sveta **Milan Jelenc** je delegatom pojasnil, da je tudi ta organ ugotovil v osnutku več pomanjkljivosti, ki pa izhajajo tudi iz tega, ker nosilci planiranja niso pripravili dolgoročnih razvojnih načrtov. Izjema sta le Zito in Papirnica Vevče. Za primer je navedel gradbeništvo; zanj je bilo v razpravi rečeno, da je v gradivu premalo upoštevano. Toda kako naj tudi bo, je menil predsednik Jelenc, če delovne organizacije iz tega področja same nimajo konkretnih programov.

Delegati zboru združenega dela so sklenili, da se razprava o osnutku dolgoročnega plana občine in mesta podaljša do 15. oktobra (takšen je bil tudi predlog MK SZDL), do takrat pa naj delovne organizacije, ki so nosilke razvoja v naši občini, pripravijo tudi konkretne dolgoročne programe.

Prav takšen sklep so sprejeli tudi na zboru krajevnih skupnosti, kjer pa je bilo ob tej točki dnevnega reda skromno število razpravljalcev. Oglasila se je delegatka **Iva Žnidaršič** iz **KS Bizovik** in opozorila, da je kot manjše lokalno središče v Mostah predvideno tudi njihovo naselje. Krajanji sprašujejo, kje, saj obstajajo možnosti za zidavo in razvoj le na kmetijskih zemljiščih. V gradivu so tudi izpuščena vzdrževalna dela na Bizoviškem potoku in ureditev mestnega prometa. Na pomanjkljivosti v poglavju, ki govori o usmeritvah in strategiji dolgoročnega razvoja na temeljnih razvojnih področjih, je pokazal predsednik občinske skupščine **Niko Lukež** kot delegat **KS Moste**.

V njem je namreč poglavje o krajevnih skupnostih premalo dodelano. **Martina Starčič** iz **KS Kodeljevo** pa se je pridružila zahtevam drugih po real-

nem in racionalnem planiranju v tem dokumentu.

Na zboru združenega dela je bil predlog odloka o določitvi stopnje prispevka za izvajanje sistema obrambe pred točo deležen pripomb iz dveh delegacij.

Delegata **Žita in Kolinske** sta dejala, da ta sistem financiranja ni najboljši, saj odlok ne zavezuje vseh porabnikov hrane, zato sta se zavzela za razširitev kroga zavezancev. Član izvršnega sveta **Uroš Janko** je njima in drugim delegatom pojasnil, da je bila v tem smislu že dana pobuda za spremembo republiškega zakona. Pričakovati je torej, da bo zdajšnji način financiranja v veljavi samo še letošnje leto, v prihodnje pa se bodo sredstva verjetno zbirala iz prispevkov za razvoj kmetijstva.

Z zadnjega zasedanja zborov občinske skupščine kaže omeniti še točko dnevnega reda, v kateri

so delegati usklajevali srednjeročni plan občine z določili zakona o varstvu kmetijskih zemljišč. Gre namreč za to, da v srednjeročnem načrtu zazidalni otok MSP-8 Zeleni gaj ni več namenjen Stadionu tehnične kulture, čeprav je bilo v pripravo tega zemljišča vloženo že precej denarja. Zato so delegati sklenili, da je treba v dolgoročnem planu občin in mesta opredeliti namembnost območja MSP-8 Zeleni gaj.

Povemo naj še, da so zbori občinske skupščine proglasili graščino Kodeljevo in grad Fužine za kulturni spomenik, okolico okoli obeh posloj pa za naravno znamenitost oziroma spomenik oblikovane narave. S tem sta ta dva kulturna spomenika zavarovana pred propadanjem kot tudi pred spremembami, ki bi utegnile spremeniti njihovo avtentičnost. D.J.

POSLOVANJE GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ V ZAČETKU LETA

Izvršni svet občinske skupščine je obravnaval poslovni uspeh ozdov iz gospodarstva občine v letošnjem prvem kvartalu in ugotovil, da se kljub težkim gospodarskim razmeram nadaljujejo nekatera pozitivna gibanja iz druge polovice leta 1983. Ta se kažejo predvsem v rasti obsega proizvodnje, ki se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečala za 6,2 % in s tem presegla republiško povprečje.

Doseženi finančni rezultati pa so kljub temu manj ugodni. Po rasti celotnega prihodka (64 %) in dohodka (41 %) je gospodarstvo občine zaostajalo za povprečjem mesta Ljubljane (CP 69 %, dohodek 63 %), kar je v veliki meri odraz strukture gospodarstva z velikim deležem predelovalne industrije, kjer se kažejo največji problemi politike cen in nesorazmerij med cenami končnih proizvodov in osnovnega reprodukcijskega materiala.

Pri razporeditvi dohodka je gospodarstvo upoštevalo priporočila republiške resolucije glede splošne in skupne porabe, saj so sredstva za skupno (ind. 138 %) in splošno porabo (ind. 115 %) zaostajala za rasto dohodka. Kljub 45-odstotni rasti sredstev za osebne dohodke pa so se ob povišanju življenjskih stroškov za 56 % realni osebni dohodki zmanjšali. Povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega je marca znašal v gospodarstvu občine 21.697 din in je za 7,3 % nižji od ljubljanskega. Pri delitvi sredstev so organizacije največjo pozornost namenile kategoriji delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki, tako da se je v primerjavi s septembrom 1983 število delavcev z osebnimi do-

hodki pod 12.000 din zmanjšalo s 1059 na 265.

Razen produktivnosti poslovanja preostali osnovni kazalci poslovnega uspeha (ekonomičnost, akumulativna in reprodukcijska sposobnost) kažejo, da se je kvaliteta gospodarjenja v gospodarstvu občine poslabšala. Hitra rast cen in nizke stopnje akumulativne sposobnosti kažejo, da se možnosti za investiranje še nadalje zožujejo. Posebno je zaskrbljujoče dejstvo, da se zmanjšuje obseg sredstev za poslovni sklad in organizacijam ne ostaja dovolj sredstev niti za vlaganja v enostavno reprodukcijo, kar bo negativno vplivalo na možnosti nadaljnega razvoja ozdov. Ob tem je izvršni svet poudaril, da je poslabšanje kazalcev uspešnosti poslovanja v veliki meri posledica objektivnih možnosti gospodarjenja, predvsem še ukrepa o zamrznitvi cen, ki je kljub povečanju obsega proizvodnje neposredno vplival na poslabšanje finančnih rezultatov poslovanja.

Ena glavnih nalog gospodarstva, zapisanih tudi v resoluciji o politiki uresničevanja družbenega plana občine v letošnjem letu, je tudi povečanje izvoza. Čeprav planske naloge niso v celoti dosežene, so rezultati v zuna-

njetrgovinski menjavi v prvih treh mesecih ugodnejši kot v lanskem prvem trimesečju. Izvoz se je povečal za 26 %, uvoz je bil manjši za 10 %, stopnja pokritja uvoza z izvozom pa je znašala 88,5 %. Od celotnega izvoza se je izvoz na konvertibilno področje povečal za 11 % ob 8-odstotnem zmanjšanju uvoza. Med največjimi izvozniki blaga na konvertibilno področje so bili v prvem trimesečju letos Papirnica Vevče — tozdi Grafični papir, Blagovni promet in tehnični papir; Emona Commerce — tozdi Globus, HP Kolinska —

tozdi Tovarna hranil, Saturnus — tozdi Tovarna avtoopreme, Rog — tozdi Sestava dvokoles in Jugotekstil Julon.

Izvršni svet je po zaključku obravnave o poslovanju gospodarstva sprejel sklep, da morajo organizacije, ki ne dosegajo planiranega izvoza, do 10. julija pripraviti program predlogov in internih ukrepov za doseganje planiranih nalog, katere realizacija bo tekoče spremljal občinski komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj.

JANKO KRAMŽAR

Pogovor pred tekmovanjem kovinarjev v Saturnusu (Foto: M. Todori)

Prosta carinska cona na območju BTC?

Organizacije združenega dela so v okviru gospodarske zbornice Jugoslavije sprožile zahtevo o ureditvi statusa prostih carinskih con na jugoslovanskem področju, in to zaradi pridobivanja mednarodnih tranzitnih blagovnih tokov kot spodbujanja jugoslovanskega izvoza s pomočjo prožnejših carinskih predpisov.

Delovna organizacija Blagovno transportni center (BTC) Ljubljana je močno zainteresirana za sprejem posebnega zakona o prostih carinskih conah, kajti v osnutku zakona so blagovni terminali opredeljeni kot ustanovitelj in nosilci razvoja prostih carinskih con v vseh pomembnejših industrijskih središčih na kopnem, kjer potekajo mednarodni tranzitni blagovni tokovi.

Obstaja velik ekonomski interes tujih poslovnih partnerjev za vzpostavitev transportne poti prek ozemlja Jugoslavije, kar se izraža v konkretnih ponudbah za vnos opreme in transportnih sredstev ter v skupnih investicijskih vlaganjih za dolgoročno obvladovanje mednarodnih tranzitnih blagovnih tokov. Naj navedemo samo podatke, da od 12 milijonov ton avstrijskega letnega prekomorskega transporta samo 2,9 milijonov ton potuje prek severojadranskih luk in

pristanišč. Vse preostale količine blaga potujejo prek severoevropskih luk, in to kljub temu, da so za Avstrijo jugoslovanske luke naravno zemljepisno in transportno zaledje. Posebno velja očitati, da je domače in tuje blago danes skladiščeno v bližini naših meja v sosednjih državah, namesto da bi skladiščeno, pa manipulirano, pakirano, embalarjeno, dodelavo in obdelavo blaga, industrijsko proizvodnjo prevzela naša pristanišča, luke in blagovni terminali.

S tem je samo nakazana nadaljnja možna razvojna usmeritev delovne organizacije BTC glede ustanovitve in organizacije proste carinske cone na območju MP-3 (del starega letališča v Mostah). Zakaj samo nakazana? Še do danes ni razčiščena dilema med vzveznim izvršnim svetom in gospodarsko zbornico Jugoslavije kot predstavnicno združenega dela, pod kakšnimi pogoji in kakšen status naj bi imele proste carinske cone. Gospodarske organizacije zahtevajo, da morajo biti v zakonu o prostih carinskih conah poleg carinskih predpisov opredeljeni tudi devizni in zunanjetrgovinski sistem, sovlaganja tujih poslovnih partnerjev, poslovno tehnično sodelovanje, dolgoročne proizvodne kooperacije

itd. kot temeljne predpostavke uspešnega vključevanja naših organizacij v izvoz prek prostih carinskih con.

Trenutno je dejavnost prostih carinskih con še nerazrešena problematika tako v federaciji kot v razvojnih perspektivah, ki jih take cone ponujajo tudi gospodarskim organizacijam.

V BTC Ljubljana upajo, da bo prevladal ekonomski interes pred administriranjem v federaciji in da bodo dočakali sprejem zakona o prostih carinskih conah, ki jim odpira velike perspektive glede njihovega vključevanja v mednarodno delitev dela kot doseganje pomembnejšega konvertibilnega deviznega priliva.

BTC Ljubljana izpolnjuje vse osnovne zahteve za ustanovitev in organizacijo proste carinske cone, kajti dovoljenje za ustanovitev bodo lahko dobile le luke, pristanišča in blagovno transportni centri, če izpolnjujejo:

- prostorske, energetske, kadorske, tehnične in druge pogoje;
- če so podane možnosti za delo nadzornih, upravnih in varnostnih služb (carina, sanitarna in tržna inšpekcija, fito-patološka in veterinarska služba itd.).

Iz vseh teh predvidenih zahtev

glede ustanovitve prostih carinskih con je jasno razvidno, da za BTC ni nobenih osnovnih zadržkov več za pridobitev dovoljenja od zveznega izvršnega sveta, razen izida posebnega zakona ali dodatnih carinskih predpisov.

Za prvo informacijo o prostih carinskih conah kaže samo še naštetih dejavnosti, ki jih lahko opravljajo v conah:

- raznovrstne pretovorne storitve v zvezi z raztovorom in nатовorom blaga;
- skladiščenje neocarinenjenega uvoženega blaga, domačega ocarinenjenega in neocarinenjenega blaga za izvoz;
- sortiranje, merjenje, označevanje, pakiranje, jemanje vzorcev, dodelava, obdelava blaga itd.;
- industrijska proizvodnja blaga za izvoz;
- storitve pri zbirnem prometu blaga;
- zunanjetrgovinsko posredovanje in zastopanje.

Ustanovitev proste carinske cone mora zaradi vseh naštetih razlogov postati cilj, ki bo omogočal kolektivu BTC kot naši občini širše vključevanje v mednarodno delitev dela ter doseganje pomembnejšega konvertibilnega deviznega priliva.

● DOLGOROČNI PLAN OBČIN IN MESTA LJUBLJANA — LJUBLJANA 2000

Razprava podaljšana do jeseni

(nadaljevanje s 1. strani)

● Bistvene značilnosti osnutka

Bistvena značilnost osnutka je, naj bi bilo težišče novega in prihodnjega razvoja Ljubljane na povezanem in usklajenem prestrukturiranju gospodarstva v širši regiji, skladno z začetno politiko policentrične integracije družbenega razvoja in zmanjševanju razlik v pogojih dela, bivanja in splošnega družbenega standarda v širšem prostoru Ljubljane. Izvajanje te politike naj bi zagotavljalo zmernejše naraščanje števila prebivalcev v Ljubljani ter umirjeno in predvsem produktivno zaposlovanje. V ospredje stopa doslej relativno zapostavljeni južni del Ljubljane, kar bi tudi omogočilo učinkovito zaščito najkvalitetnejše kmetijske zemlje in zalog pitne vode. Možnosti za razvoj naj bi imele vse panoge, ki bodo sposobne vključiti v svoje proizvodne programe zahtevnejšo tehnologijo in bodo izkoriščale tiste proizvodne zmogljivosti, ki jih je v ljubljanskih občinah na razpolago več kot drugod v Sloveniji in Jugoslaviji (finančno tehnične storitve, trgovina, strojna industrija, električna in kemična industrija, predelava lesa, papirja...).

Dinamika gospodarske rasti sloni na predpostavki, da bomo v obdobju 1986—1990 sanirali sedanji gospodarski položaj in s tem dosegli vrnitev na dolgoročni razvojni trend, ki pa bo potekal na nižji ravni od že doseženega v preteklem obdobju.

Socialni razvoj in zadovoljevanje družbenih potreb naj bi potekalo po načelih vzajemnosti in solidarnosti, ki mora biti zagotovljena za vse občane, ne glede na njihove gnotne možnosti. Zadovoljevanje skupnih potreb bomo povečevali v odvisnosti od razpoložljivih sredstev.

Pri nadaljnjem razvoju družbenih dejavnosti bodo najpomembnejši vsebina in kakovost dela ter prizadevanja za postopen premik na področju standardov in normativov v smeri doseganja enakih možnosti za življenje in delo.

Prostorski razvoj občin in mesta bomo usmerjali — zaradi varovanja kmetijskih zemljišč, zalog pitne vode in varstva okolja — predvsem v prenovno, revitalizacijo in smotrnejšo uporabo obstoječega stavbenega fonda, komunalne, energetske in prometne infrastrukture ter drugih doslej ustvarjenih razvojnih potencialov. Glede na to, da so te možnosti omejene, predlagamo, da uporabimo za potrebe gradnje novih industrijskih con, spremljajoče infrastrukture in stanovanj tam, kjer je to iz skupnih družbenoekonomskih vidikov najbolj nujno, tudi nekatera doslej varovana kmetijska zemljišča. Zato je potrebno med javno razpravo uskladiti interese in potrebe kmetijstva, urbanizacije in drugih uporabnikov prostora.

Računamo, da bo mogoče stanovanjske in prostorske potrebe za razvoj drugih dejavnosti reševati na ta način do okoli leta 1995. Šele nato bomo morali mesto seliti na povsem nove površine — vzdolž prometnih in komunalnih koridorjev v smeri proti Vrhniki in zatem proti Lavrici in Škofljiči, po letu 2000 pa tudi v manj vredne skaručenske gozdove v prostoru za Šmarno goro. Zunaj mesta Ljubljana bo zaradi zagotavljanja prostorsko nemotenega razvoja potrebno pospešiti razvoj zlasti lokalno pomembnejših središč (Medvode, Velike Lašče, Horjul, Polhov gradec, Ig, Vodice) in še nekatera druga manjša središča, seveda ob ustreznih možnostih in ukrepih, ki bodo ta razvoj zagotavljali. Pomembna sestavina tega plana so tudi nove zelene površine, parki in prostori za vrtičkarstvo ter nove športne in rekreacijske površine v bližini stanovanjskih območij in linij javnega potniškega prometa.

Novost bo nov sistem javnega potniškega prometa, usposobitev primestnih železnic, v mestu zgraditev sodobne cestne železnice v povezavi z novo prometno glavo. Pomembnejša novost naj bi bila tudi zgraditev verige petih manjših hidroelektrarn na Savi med Dolom in Tacnom, gradnja obvozne železniške proge v povezavi s transevropsko hitro železnico skozi Ljubljano, gradnja nove toplarne, centralne čistilne naprave in energetske-industrijske cone v Dolskem, katerih realizacija bo po vsej verjetnosti morala biti prenesena v obdobje po letu 2000 na podlagi podrobnejših analiz in študij, ki jih bomo morali še opraviti.

V tem trenutku pa so še vedno odprta nekatera temeljna vprašanja, ki jih bo potrebno rešiti med javno razpravo, naj omenimo nekatera:

1. glede stopnje konkretosti dolgoročnega plana bi se morali zediniti, da v dolgoročnem planu opredelimo le politiko in strategijo dolgoročnega razvoja, njegova konkretizacija pa naj bo predmet srednjeročnih izvedbenih družbenih planov;

2. pojavljajo se še drugi odprti problemi, predvsem tudi zato, ker d.uge občine ljubljanske regije kot tudi osnovni nosilci, zadolženi za pripravo dolgoročnih planov, s svojimi dokumenti kasnjajo;

3. še vedno je odprta dilema, kako opredeliti realno etapnost in smotrno zaporedje priprave in izvajanja posameznih faz, dolgoročnega razvoja glede na to, da so nekateri ključni problemi še odprti, še zlasti npr. možnosti spremembe kmetijskih zemljišč za potrebe gradnje nove industrije in stanovanj (spornih 763 ha, 504 na zemljišču I. in II. kategorije), stroškov komunalnega opremljanja in predvidenih sredstev za vlaganja v razširjeno reprodukcijo;

4. predvsem naj bi javna razprava ocenila utemeljenost kmetijske dejavnosti znotraj obstoječih naselij (npr. Dol, Polje, Zaloga);

5. potrebno bo oceniti in ovrednotiti razvojne naloge in cilje na vseh področjih, predvsem možnosti investicijske dejavnosti, glede na predvidena omejena sredstva akumulacije, in vlaganj v razširjeno reprodukcijo, pri čemer so posebej izpostavljene dileme prometa in realnosti uvajanja novih oblik prometnih sredstev;

6. še vedno ostaja odprto vprašanje uskladitve razvoja družbenih dejavnosti z materialnimi možnostmi na področju skupne porabe in družbenih dejavnosti. Ob predvidenem zmanjšanju deleža sredstev za sise družbenih dejavnosti. Ob predvidenem zmanjšanju deleža sredstev za sise družbenih dejavnosti z 9,8 na 8,5 je potrebno nekatero usmeritve črtati in zmanjšati; kaj bomo zmanjšali in črtali, pa še vedno ni dogovorjeno.

Bistvene značilnosti osnutka so bile povzete po uvodu, ki ga je na seji vseh treh zborov občinske skupščine dne 27. junija podala Nina Jevšnik — predsednica komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj.

S. G.